

Hoito-, palvelu- ja toimintaprosessien uudistaminen
-osahanke
Pentti Lampi / TP

MUISTIO 4/2008

17.4.2008

TUKI- JA SEURANTATYÖRYHMÄN KOKOUS

Aika tiistai 15.4.2008 kello 13.00 – 15.00

Paikka PHKS / kabinetti

Läsnä	Pentti Lampi, puheenjohtaja	Marja Mikkelsen
	Kaisa Hakala	Juhani Ojanen
	Eeva Halme	Ari Painilainen
	Pirjo Haukkapää-Haara	Sirkka-Liisa Pylväs
	Petteri Jyrkinen	Tuula-Anneli Sirén
	Ritva Järvinen	Mari Sisso
	Sirkka-Liisa Kaukanen	Martti Talja
	Heli Laapio-Knuutila	Tuire Pellikka, sihteeri
	Hanna Maidell	

Poissa	Liisa Ahonen	Annikki Niiranen
	Mats Brommels	Irma Oinonen
	Outi Elonheimo	Anu Olkkonen-Nikula
	Mika Forsberg	Antti-Olli Taipale
	Vesa Harmaakorpi	Pirkko Valtanen
	Risto Heikkala	Raisa Valve
	Päivi Hiltunen	Minna Veistilä

Asiat

1. Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen ja toivotti läsnäolijat tervetulleiksi.

Hyve-hanke sekä hoito-, palvelu- ja toimintaprosessien uudistaminen –osahanke päättyvät tässä muodossa 30.9.2008. Osahankkeille on haettu jatkoa Kaste-ohjelman puitteissa, mutta jos jatkorahoitusta ei sitä kautta saada, sosiaali- ja terveysyhtymä on varautunut budjettirahoituksen kautta omaan kehittämistoimintaan.

Palveluprosessit-osahankkeessa on tällä hetkellä työn alla yli 60 hoito- ja palveluketjua, jotka etenevät eri tahtia mutta aikataulussa.

Jalkauttaminen eli toimeenpanovaiheen suunnittelu on alkamassa, asiaa käsitellään myös palvelulinjojen johtajien kokouksessa. Tarkoituksena on selvittää miten toimeenpanoa toteutetaan sekä mikä on kenenkin rooli.

Todettiin tehtyjen suoritämäärityiden ja tuotteistamisen olevan kivijalkoja palveluprosessit-osahankkeen toimeenpanovaiheessa.

2. Palvelulinjojen ajankohtaiskatsaus ja uudistamistöiden esittely

Tuki- ja seurantatyöryhmän kokoukseen osallistuivat aikuisten terveyden- ja sairaanhoidon palveluiden palvelulinjan johtaja Tuula-Anneli Sirén ja päihde- ja mielenterveyspalveluiden palvelulinjan johtaja Juhani Ojanen.

Aikuisten terveyden- ja sairaanhoidon palvelut

Aikuisten terveyden- ja sairaanhoidon palveluissa aloitettiin työskentely palvelulinjatyöryhmän keskustelun pohjalta hoito- ja palveluketjuista:

1. Selkäpotilaan hoitoketju / pj. kuntoutusylilääkäri Marja Mikkelsso

Työryhmän työ on hyvässä vauhdissa, parhaillaan tehdään ProcessGuide-mallinnuksia.

2. Tyypin 2 diabeteksen hoitoketju / pj. projektilääkäri Risto Kuronen

Työryhmän kokoonpano on alueellisesti kattava. Työryhmän työskentely etenee suunnitellusti, ProcessGuide-mallintaminen on aloitettu. Työryhmä on jakaantunut erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon pientyöryhmiin, mutta asioita tarkastellaan kokonaisuutena. Työryhmän työskentelyn tavoitteena on päällekkäisyyksien purkaminen ja alueellisen yhtenäisen toimintamallin luominen.

3. Aivoverenkiertohäiriöpotilaan hoitoketju / pj. ylilääkäri Liisa Luostarinen

Työryhmä on jakaantunut erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon pientyöryhmiin. Työskentely on käynnistynyt hyvin, parhaillaan tehdään ProcessGuide-mallinnuksia. Työryhmässä on keskusteltu perusterveydenhuollon moniammatillisesta tiimistä tai koordinaattorista, joka huomioisi hoidon jatkuvuuden siirryttäessä erikoissairaanhoidosta perusterveydenhuollon seurantaan.

4. Keuhkohtaumapotilaan hoitoketju / pj. osastonylilääkäri Kalle Keskiäli

Työryhmä on aloittanut työskentelynsä ja parhaillaan mallinnetaan. Työryhmän työskentelyssä tullaan hyödyntämään aiemmin tehty työ. Työryhmän keskusteluissa on noussut esiin mm. avoterveydenhuollon riittämättömät resurssit kuntouttaa keuhkohtaumatautipotilaita. Tämä on yksi syy, miksi on liikaa erikoissairaanhoidon päiviä. Fysioterapiaan tarvittaisiin lisäresursseja sekä koulutusta.

5. Ylämahaoirepotilaan hoitoketju / pj. osastonylilääkäri Jyrki Kössi

Hoito- ja palveluketjun nimi on muuttumassa refluksoireisen potilaan hoitoketjuksi. Työryhmän työskentely on alkanut maaliskuussa ja työskentely etenee suunnitellusti.

6. Virtsaamisongelmista kärsivän miespotilaan hoitoketju / pj. osastonylilääkäri Taina Isotalo

Työryhmän työskentely etenee suunnitellusti.

7. Polven ja lonkan nivelrikosta kärsivän potilaan hoitoketju / pj. ylilääkäri Kirsti Uoti

Työryhmä on aloittanut työskentelynsä.

8. Sydäninfarktipotilaan hoitoketju / pj. erikoislääkäri Liisa Kokkonen

Työryhmä aloittaa työskentelynsä 29.4.2008.

9. Lonkkamurtumapotilaan hoitoketju

Tässä hoitoketjussa tullaan tekemään yhteistyötä vanhusten palvelulinjan kanssa.

10. Rintasyöpäpotilaan hoitoketju / pj. osastonylilääkäri Hannu Huusari

Työryhmää ollaan parhaillaan kokoamassa, ensimmäinen kokous on 29.4.2008.

11. Suun terveydenhuollon hoitoketju / pj. hammasyliääkäri Teija Niiranen

Erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuolto tullaan kuvaamaan erikseen. Työryhmän työskentely alkaa touko – kesäkuussa.

Tilannekatsauksen jälkeen syntyi vilkasta keskustelua. Oivan vuodeosastaselvityksen mukaan kuntouttavan organisaation perustamiseen ei ole riittävää väestöpohjaa. Kannatettiin toimintojen keskittämistä, osaajia alueelta löytyy.

Painotettiin ettei palveluprosessit-osahankkeen tavoitteena ole resurssien lisääminen, vaan keskittyminen työn ja vastuiden jakamiseen. Todettiin, että työryhmien työskentelyssä tulisi noudattaa valtakunnallisia Käypä hoito –suosituksia. Perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon välinen työnjako tulisi tarkastella, jotta erikoissairaanhoidon hoito voisi keskittyä entistä vaativampaan hoitoon. Lisäksi tulisi käydä keskustelua ja miettiä miten uudet toimintatavat vaikuttavat perusterveydenhuollon resurssintilaan sekä vastuiden rajapintoja tulisi tarkoin tarkastella.

Aivoverenkiertohäiriöpotilaiden kuntouttavan tiimin tai koordinaattorin toimen perustamista perusteltiin mm. sillä, että potilasryhmä on iso ja kustannuksia tuottava. Varhaisessa vaiheessa puuttaminen tuottaisi säästöä hoidon loppuvaiheessa. Todettiin, että kuntien aivoverenkiertohäiriöpotilaiden yhteyshenkilöt eivät ole pystyneet työtään hoitamaan ja pelkona on, että osa potilaista jää kokonaan perusterveydenhuollon jatkohoidon ulkopuolelle.

Päihde- ja mielenterveyspalvelut / palvelulinjan johtaja Juhani Ojanen

Päihde- ja mielenterveyspalveluiden kaikissa palvelukokonaisuuksissa on rajapinta-ongelmia resurssi- ja toimintatapojen muuttamisessa.

Päihde- ja mielenterveyspalveluiden kehittämisen teemat vuosina 2008 – 2011:

- lisäarvoajattelu asiakas- / potilaslähtöisen kehittämisen kulmakivenä
- miten psykiatrian avohoito voi tukea perustason psykiatriasta työtä
- vaikeiden mielenterveysongelmien avohoidon liikkuvuuden lisääminen
- miten päihdehuollon ja psykiatrian avohoidon yhteisten asiakkaiden (2D ja 2D-perheet) hoito voidaan järjestää
- lastenpsykiatrian ja nuorisopsykiatrian, perheneuvolan ja aikuispsykiatrian avohoidon yhteistyön kehittäminen
- vanhuspsykiatrian kehittäminen / aloittaminen
- mitä sairaalapsykiatrian palveluja voitaisiin ulkoistaa

Päihde- ja mielenterveyspalveluiden palvelukokonaisuudet ja niiden muutosaihiot:

Suuronnettomuuksien henkinen ensiapu / pj. yhdyskuntatyön pastori Harri Toukonen sekä normatiiviset ja psykiatriset kriisit / pj. osastonhoitaja Satu Kantola

- Vantaan mallin mukainen sosiaali- ja kriisipäivystyksen toimintamallin soveltaminen Päijät-Hämeeseen
- maakunnallisen psykososiaalisen tuen yhteistyötoimikunnan perustaminen
- maakunnallinen valmiussuunnitelma, jossa yhteisen maakunnallisen runkosan lisäksi Lahti, Heinola, Oiva sekä sosiaali- ja terveysyhtymä tekevät paikalliset suunnitelmat

Lievät mielenterveyden häiriöt / pj. toiminnanjohtaja Brita Kunelius-Määttä

- psykiatrian avohoito siirretään sosiaali- ja terveysyhtymältä osaksi tulevan Lahden metropolialueen suurkunnan sosiaali- ja terveydenhuollon toimintaa
- perusterveydenhuollossa turvataan mielenterveyspotilaan hoidon jatkuvuus samalla lääkäriillä
- kirjallinen palveluesite kansalaisille palveluihin hakeutumisesta yhteystietoineen

Vaikeat mielenterveyden häiriöt / toiminnanjohtaja Eija-Inkeri Kivistö

- mielenterveyspalvelut jaetaan terveydenhuollon toimintana tuottaviin mielenterveyspalveluihin ja sosiaalipsykiatriseen toimintaan
- nykyisistä toiminnoista yhdistetään samaan toiminnalliseen kokonaisuuteen Päijät-Hämeen sosiaalipsykiatrisen säätiön toiminta ja osa nykyisen Lahden psykiatrian poliklinikan ja varhaiskuntoutuspoliklinikan toiminnoista
- yhteistyö naapurisairaanhoidopiirien kanssa vaikeahoitoisten potilaiden keskitetyn hoitojärjestelyn luomiseksi

Vanhuspsykiatria / pj. ylilääkäri Auli Sarikka

- psykogeriatriaa kehitetään osana geriatria ja perusterveydenhuoltoa, tutkimusosasto Lahden terveyskeskuksen vuodeosastotoiminnan osaksi tai
- geropsykiatria-malli, jossa Päijät-Hämeen keskussairaalaan perustetaan psykogeriatrinen tutkimusosasto tai
- konsultaatiomalli, joka on liikkuvien konsultaatiopalveluihin pohjautuva malli tai
- aluemalli, jossa psykogeriatriset hajautetut pienyksiköt sijoitetaan isojen perusterveydenhuollon vuodeosastoyksiköiden yhteyteen

Päihdeongelmaiset / pj. vastaava sosiaaliterapeutti Leena Virkki

- selviämisasemapaalvelun kehittäminen Pitkämäen yksikön yhteyteen

Päihde- ja mielenterveyspalveluissa mietitään Kaste-ohjelman mukaisia mittareita: laatu, saatavuus ja vaikuttavuus.

Keskustelussa muistutettiin, että työryhmien työskentelyssä tulisi huomioida yhdenvertaisuuden periaate.

Palvelulinjojen puheenjohtajien esitykset lähetetään työryhmän jäsenille muistion liitteenä.

3. Osahankkeen arvioinnin yhteenveto

Esiteltiin hoito-, palvelu- ja toimintaprosessien uudistaminen –osahankkeen tuki- ja seurantatyöryhmässä, palvelulinjojen johtajien kokouksessa sekä palvelulinjatyöryhmissä, lukuun ottamatta vanhusten palveluita, suoritettua arvioinnin yhteenveto. Yhteenveto lähetetään muistion liitteenä.

4. Muut asiat

Osahankkeen tiedottaja esitteli laatimaansa prosessien toimeenpanon suunnittelulomaketta, joka lähetetään muistion liitteenä.

Keskusteltiin tiedottamisesta ja todettiin, että työryhmien jäsenet ovat avainasemassa palveluprosessit-osahankkeen tiedottajina. Tarkoituksena on, että he vievät tietoa työyksiköihinsä ja esimiehelleen ja vastaavasti sieltä työryhmään. Todettiin ettei kehittäminen lopu vaikka palveluprosessit-osahanke loppuisikin, jokaisen viran ja toimenhaltijalla on velvollisuus kehittää työtään.

Seuraavat tuki- ja seurantatyöryhmän kokoukset:

- **maanantaina 12.5.2008 kello 13 – 15 / PHKS:n Risto-kabinetti**

- **tiistaina 10.6.2008 kello 13 – 15 / PHKS:n Risto-kabinetti**

Muita asioita ei ollut, puheenjohtaja päätti kokouksen klo 15.00

Pentti Lampi
puheenjohtaja

Tuire Pellikka
sihteeri

- LIITTEET Palvelulinjojen johtajien tilannekatsaukset ja muutosaihiot
Osahankkeen arvioinnin yhteenveto
Prosessien toimeenpanon suunnittelulomake liitteineen
- JAKELU Ahonen Liisa, Forsberg Mika, Haapanen Sirkka, Hakala Kaisa, Halme Eeva, Harmaakorpi Vesa, Haukkapää-Haara Pirjo, Heikkala Risto, Hennala Lea, Hiltunen Päivi, Jyrkinen Petteri, Järvinen Ritva, Kaukanen Sirkka-Liisa, Kärkkäinen Markku, Laapio-Knuutila Heli, Lampi Pentti, Mikkelsen Marja, Niiranen Annikki, Oinonen Irma, Olkkonen-Nikula Anu, Painilainen Ari, Pellikka Tuire, Pylväs Sirkka-Liisa, Seila Jaana, Sisso Mari, Taipale Antti-Olli, Talja Martti, Valtanen Pirkko, Valve Raisa, Veistilä Minna
- TIEDOKSI Brommels Mats, Elonheimo Outi, Heikkilä Kirsti, Heinonen Helena, Lindfors Anu